

LIJST VAN VRAGEN

De vaste commissie voor Infrastructuur en Waterstaat heeft een aantal vragen voorgelegd aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over recente ontwikkelingen inzake Lelystad Airport.

De voorzitter van de commissie,
Agnes Mulder

De adjunct-griffier van de commissie,
Koerselman

- Nr. Vraag
- 1 Is er sprake van belangenverstrengeling of alleen van een «schijn van belangenverstrengeling»? Waarin zit het verschil?
 - 2 Erkent u dat hier sprake is van belangenverstrengeling?
 - 3 In hoeverre heeft de berichtgeving over vermeende belangenverstrengeling zijn weerslag op de onkreukbaarheid van de Commissie voor de milieueffectrapportage (Commissie voor de m.e.r.)? In hoeverre is de positie van de directeur van de Commissie voor de m.e.r. in het geding of geschaad door de activiteiten van haar man? In hoeverre is de Commissie voor de m.e.r. in het algemeen in een kwaad daglicht gesteld? Op basis van welke informatie kunt u tegen bezorgde mensen zeggen dat het komende advies van de Commissie voor de m.e.r. zonder twijfel deugt?
 - 4 Welke waarborgen zijn er, gelet op het feit dat de deskundige in kwestie als geen ander weet hoe een MER goed aangeleverd kan worden om de toets der kritiek te kunnen doorstaan, dat het inhoudelijke proces niet geschaad is? Of wordt de uiteindelijke uitkomst van de toetsing door de Commissie voor de m.e.r., ondanks het feit dat hij een relatie heeft met iemand van de Commissie voor de m.e.r., niet aan twijfel onderhevig?
 - 5 Hoe beoordeelt u de integriteit van de Commissie voor de m.e.r., wetende dat de echtgenoot van de directeur/algemeen secretaris intensief betrokken was bij de reparatie van de MER onder regie van het ministerie? Is er volgens u sprake van belangenverstrengeling geweest? Zo nee, waarom niet?
 - 6 Bij wie ligt de bewijslast voor het wegnemen van de schijn van belangenverstrengeling?
 - 7 Nu u kennis heeft genomen van de schijn van belangenverstrengeling, vindt u dat de herstelde MER en de beoordeling van die herstelde MER nog steeds de basis zijn voor vertrouwen? Kunt u dat motiveren?
 - 8 Bent u bereid, gezien de ontstane situatie waarbij er tot eind januari de schijn van belangenverstrengeling was rond de herziening van de MER, het proces van het herstellen van de fouten, over te doen? Zo nee, waarom niet?
 - 9 Is met deze schijn van belangenverstrengeling de actualisatie van deze MER nog geloofwaardig? Hoe gaat u dat aantonen? Uit welke feiten blijkt dat, nu publicatie van de MER niet meer voldoende vertrouwen wekt?
 - 10 Deelt u de mening dat het hoogst ongelukkig is om het vertrouwen terug te winnen, als de indruk kan ontstaan dat de slager zijn eigen vlees moet keuren?
 - 11 Is met deze schijn van belangenverstrengeling de beoordeling van deze MER door de Commissie voor de m.e.r. nog geloofwaardig? Hoe gaat u dat aantonen? Uit welke feiten blijkt dat, nu publicatie van de beoordeling niet meer voldoende vertrouwen wekt?
 - 12 Klopt de bewering van een medewerker van de Commissie voor de m.e.r. dat de directeur op geen enkele wijze betrokken is of zal zijn bij de inhoudelijke totstandkoming van het advies over luchthaven Lelystad? Kunt u aangeven wie wel bij de beoordeling betrokken zijn vanuit de Commissie voor de m.e.r.?
 - 13 Zijn er mogelijk meer onaangename verrassingen bekend van mensen die betrokken zijn bij het opstellen of beoordelen van de MER die uit de hoge hoed kunnen komen?
 - 14 Was u op hoogte van het feit dat de via To70 ingehuurd deskundige getrouwd is met de directeur van de Commissie voor de m.e.r.? Zo nee, heeft dit gevolgen voor de screening van mensen die worden ingehuurd door het ministerie, direct of indirect?

- 15 Hoe denkt u het vertrouwen van bewoners te kunnen herstellen door een van de vaste adviseurs van het ministerie als procesbegeleider in te schakelen?
- 16 Kunt u een tijdlijn maken vanaf het moment dat het Luchthavenbesluit voor Lelystad Airport is aangenomen tot op heden, met daarin alle relevante ontwikkelingen opgenomen?
- 17 Kan inzicht worden gegeven hoe en waarom uw ministerie via tussenkomst van To70 tot de inhuur van de deskundige in kwestie is overgegaan?
- 18 Waren er ook andere kandidaten om deze opdracht uit te voeren? Zo ja, waarom is er toch voor de betreffende deskundige gekozen?
- 19 Vanaf welk moment was u op de hoogte van de relatie tussen de deskundige en de voorzitter van de onafhankelijke Commissie voor de m.e.r.?
- 20 Kunt u alle relevante ontwikkelingen sinds het aantrekken van deze deskundige tot en met het heden in een tijdlijn plaatsen, inclusief gesprekken en overleggen met omwonenden en de uitspraken die daar zijn gedaan ten aanzien van zijn rol?
- 21 Welke protocollen voor het tegengaan van belangenverstremming hanteert het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat? Kan inzicht gegeven worden in deze protocollen?
- 22 Deelt u de mening dat de onafhankelijke Commissie voor de m.e.r. een belangrijke adviserende rol vervult voor de Kamer en uw ministerie en dat daarom de Commissie voor de m.e.r. altijd boven enkele verdenking van onzuiver handelen moet staan?
- 23 Had de deskundige voor u aan kunnen blijven als de bewonersdelegatie geen bezwaar had gemaakt of als De Stentor niet over belangenverstremming had gepubliceerd?
- 24 Is de nieuwe MER al op alle onderdelen opnieuw beoordeeld?
- 25 Wat betekent deze situatie met belangenverstremming voor de beoordeling van de nieuwe MER?
- 26 Heeft de situatie met belangenverstremming gevolgen voor de openstelling van Lelystad Airport per 1 april 2019?
- 27 Kunt u de inhoud van het raamcontract – zonder privacygevoelige informatie – in het algemeen en de taakomschrijving van specifiek de deskundige in kwestie openbaar maken?
- 28 Welke vertraging is ontstaan door het vertrek van de betreffende deskundige? Hoe heeft de opdrachtnemer die opgevangen? Op welke manier kunt u eventueel het ingehuurd bureau aansprakelijk stellen voor de vertraging?
- 29 Wat was de rol van de genoemde expert? Wat was zijn precieze opdracht? Waarom is deze expert ingehuurd?
- 30 Toen de expert zijn opdracht teruggaf om de schijn van belangenverstremming te vermijden, door wie zijn zijn werkzaamheden overgenomen?
- 31 Wat is de verhouding tussen de rol van de deskundige in kwestie en de rol van To70 en Adecs?
- 32 Waarom is ervoor gekozen om voor de actualisatie van de MER toch weer met dezelfde bureau's te werken die de eerdere rapporten, waar fouten in geconstateerd zijn, geschreven hebben?
- 33 Bent u van mening dat met de inhuur van To70, Adecs en de deskundige in kwestie uitvoer is gegeven aan de motie-Kröger (Kamerstuk 31 936, nr. 434), waarin expliciet wordt verwezen naar de verwevenheid tussen verschillende bureau's?
- 34 Zijn medewerkers van To70 tijdens het proces van het opstellen van de MER voor Lelystad Airport en de aansluitroutes in verschillende rollen betrokken geweest, te weten zowel als schrijver van de MER, als in de rol van gedetacheerde bij het ministerie of de Luchtverkeersleiding Nederland (LVNL)?

- 35 Huurt Schiphol ook direct To70 in? Heeft Schiphol de deskundige in kwestie ook ingehuurd?
- 36 Welke afspraken zijn er met To70 gemaakt om ervoor te zorgen dat deze verschillende rollen gescheiden blijven?
- 37 Werkt deze deskundige vaker voor het ministerie, direct of indirect?
- 38 Is deze deskundige eerder in het proces van de MER voor Lelystad Airport of Schiphol betrokken geweest?
- 39 Zijn er afspraken gemaakt met deze deskundige over het vertrouwelijk behandelen van de informatie uit het proces rond Lelystad Airport?
- 40 Is er naar aanleiding van het terugtreden van deze deskundige contact geweest tussen het ministerie en de Commissie voor de m.e.r.? Zo ja, wat was de inhoud van dit contact?
- 41 In uw brief van 14 februari jl. stelt u dat de deskundige «ieder contact met de Commissie voor de m.e.r. over concrete projecten heeft vermeden», maar is dat hetzelfde als de stelling dat er geen contact is geweest tussen hem en de Commissie voor de m.e.r.? Kunt u dit garanderen? Zo ja, hoe?
- 42 Is er in de afgelopen jaren op enig dossier contact geweest tussen de deskundige en de Commissie voor de m.e.r.? Heeft hij zich tijdens zijn werkzame jaren bij de Commissie voor de m.e.r. op enigerlei wijze bezig gehouden met luchtvaart?
- 43 Wanneer werd bekend dat de positie van de deskundige mogelijk ter discussie zou komen te staan? Hoe is hijzelf tot de conclusie gekomen dat hij mogelijk toch niet de juiste persoon was om deze opdracht te vervullen, om het proces niet verder in gevaar te brengen en onafhankelijkheid te waarborgen? Wat is er toen gebeurd? Hoe en aan wie heeft hij dit kenbaar gemaakt?
- 44 Wat zegt het feit dat er momenteel onderzocht wordt bij welke projecten (MER en luchtvaart gerelateerd) de deskundige betrokken was over de positie van het ministerie in het tot stand komen van de adviezen? Hoe verhoudt dit zich tot het advies van de Onderzoeksraad voor Veiligheid (OVV), waar het ministerie uitvoering aan zou geven, dat het ministerie meer de regierol op zich moest nemen?
- 45 Hoe kan het dat een onderzoek dat het vertrouwen moet herstellen geredigeerd wordt door een persoon waarvan de onafhankelijkheid niet geverifieerd is? Hoe gaat u dit in de toekomst voorkomen?
- 46 U voert aan dat de werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. al samengesteld was voordat de deskundige betrokken werd, maar vergroot dat niet juist het vermoeden van belangenverstrengeling? Is het niet extra verdacht dat To70 en het ministerie een persoon aantrekken die nauwe banden heeft met de commissie om hen te assisteren in het redigeren van de MER?
- 47 Hoe rijmt u, gelet op het feit dat u al in december gevraagd is om de advisering en controle op procedures rapportages en adviezen te ontvlechten om het vertrouwen in de overheid te herstellen, dit met het aanstellen van een adviseur die het ministerie al elf jaar bijstaat?
- 48 Welke maatregelen hebt u genomen om zich ervan te verzekeren dat het vertrouwen dat u wilt herstellen niet opnieuw geschaad zou worden?
- 49 Wat is uw visie op de rol van To70? Had To70 niet moeten verifiëren of de extern ingehuurde medewerker vrij van belangenverstrengeling was?
- 50 Hoe beoordeelt u het feit dat de Commissie m.e.r. wel op de hoogte was van de relatie tussen de deskundige en de directeur van de Commissie voor de m.e.r.? Bent u van mening dat het ministerie hiervan op de hoogte moest worden gebracht?

- 51 Kunt u reflecteren op de rol van adviesbureau To70, gegeven het feit dat To70 sinds 2005 betrokken is bij (luchtvaart gerelateerde) besluitvorming in Nederland en in meerdere gevallen stevig bekritiseerd is (zie: <http://www.transumofootprint.nl/upload/documents/03%20Projecten/Transitie%20naar%20duurzame%20mainportontwikkeling/03%20Output/05%20Rapporten,%20notities,%20verslagen/Eindrapport%20Politics%20evidence%20based%20policy-making%20TRANSPORTS.pdf>)? Is het niet tijd een ander adviesbureau te betrekken? Kunt u dit toelichten?
- 52 Vindt u dat u had moeten weten dat een deskundige, die voor het ministerie de fouten in het milieueffectrapport over Lelystad Airport moest herstellen, getrouwd is met de directeur van de onafhankelijke commissie die het gerepareerde rapport moet beoordelen? Zo nee, waarom niet?
- 53 Is de deskundige ingehuurd door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat zelf, of via een constructie waarin hij zich als zelfstandige verhuurt aan de opdrachtnemer, kantoor To70? Als het anders zit, kunt u toelichten hoe de constructie en de daaruit volgende opdracht tot stand is gekomen? Met welke opdrachtomschrijving is deze deskundige of het bedrijf To70 bezig geweest? Welk toezicht erop is geweest? Hoe is de aanbesteding geweest en welke waarborgen van onafhankelijkheid of kwaliteit zijn gevraagd?
- 54 Van wanneer tot wanneer hebben er activiteiten plaatsgevonden die zijn uitgevoerd door de deskundige in kwestie? In opdracht van wie heeft hij die werkzaamheden verricht? Wat voor soort werkzaamheden betrof het?
- 55 Hebben de activiteiten van deze deskundige iets te maken gehad met de doorrekening van de milieueffectrapportage (MER) als het gaat om geluidsniveaus? Zo ja, in hoeverre zijn die relevant? Zo nee, welke activiteiten als het gaat om begeleiding van het proces, het tekstueel opstellen van de geactualiseerde MER of anderszins heeft de deskundige uitgevoerd?
- 56 Deelt u de mening dat de door het ministerie ingehuurde deskundige deze tijdelijke opdracht nooit had moeten aanvaarden, wetende dat zijn vrouw werkzaam is voor de Commissie voor de m.e.r.? Deelt u de mening dat hij op zijn klompen had moeten aanvoelen dat het mogelijk tot problemen zou leiden?
- 57 Hoe voorkomt uw ministerie in algemene zin integriteitsconflicten bij opdrachtnemers? In hoeverre zijn in de casus van de deskundige in kwestie de gebruikelijke procedures voor het voorkomen van integriteitsconflicten gevolgd? In hoeverre had hij meer informatie moeten verschaffen over de familiale relatie met de persoon die als directeur verbonden is aan het instituut dat zijn eigen werk zou moeten gaan beoordelen?
- 58 Was het ministerie zich bewust van de familiale relatie tussen de deskundige en de directeur/algemeen secretaris van de Commissie voor de m.e.r.? Zo ja, heeft het ministerie bewust deze relatie aanvaard?
- 59 Was To70 zich bewust van de familiale relatie tussen de deskundige en de directeur/algemeen secretaris van de Commissie voor de m.e.r.? Zo ja, heeft To70 bewust deze relatie aanvaard?
- 60 Heeft To70 zijn kennis over de familiale relatie tussen de deskundige en de directeur/algemeen secretaris van de Commissie voor de m.e.r. volledig met het ministerie gedeeld?

- 61 Heeft de deskundige zich als deelnemer aan de gesprekken van ministerie c.q. To70 en de bewonersdelegatie c.q. dBvision teruggetrokken? Zo ja, per wanneer, en heeft hij zich op dat moment ook teruggetrokken uit andere werkzaamheden die enige betrekking hebben op het MER Lelystad Airport? Kunt u aangeven welke werkzaamheden hij het afgelopen jaar heeft vervuld voor het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat en welke werkzaamheden hij thans vervult?
- 62 Hoe is het terugtreden van de deskundige bekendgemaakt aan de bewonersdelegatie?
- 63 In hoeverre zijn de gesprekken tussen vertegenwoordigers van het ministerie en de bewonersdelegatie vertrouwelijk? Hoe verhoudt enige vertrouwelijkheid zich tot het publiek maken van het besprokene in de gesprekken zoals gebeurd in uw brief die u op woensdag 14 februari naar de Kamer stuurde?
- 64 Zijn er gespreksverslagen gemaakt van de overleggen tussen het ministerie en de bewonersdelegatie die de deskundig heeft bijgewoond?
- 65 Indien de gesprekken tussen het ministerie en de bewonersdelegatie niet vertrouwelijk zijn, kan de Kamer deze gespreksverslagen ontvangen?
- 66 Zal de geluidsdruk rondom Lelystad Airport gemeten worden, of slechts berekend?
- 67 Waarom hebt u, gezien de reeds grote weerstand tegen 45.000 vliegbewegingen, een rekenexercitie laten ondernemen waarbij berekend werd of er nog meer gevlogen kon worden op Lelystad Airport? Bent u van mening dat dit past bij het voornemen om het vertrouwen te herstellen?
- 68 Kunt u deze vragen zo spoedig mogelijk beantwoorden?